

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 „ . . . 10 „

Posamne številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kajpot po Goriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vojni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlano naročnino se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.
Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Zrtev klerikalne podivjanosti.

Naše cerkve niso več veže molitve. Naš kmetič je stopal v cerkev ponižnega srca, hoté slišati v božjem hramu besedo božjo, Kristusov nauk o ljubezni. Dandanašnji pa doné izpred altolja in s prižnic krivi nauki o sovražstvu, hujskanje brata na brata; naselili so se v cerkev politični barantači, ki kupčujejo tam z vero in notranjimi človeškimi čustvi, kar jim nese neizmerne dobičke. Fanatizovano ljudstvo se trdno drži črne saknje, da črni roki, kar hoče. Krivi nauki jim polnijo žepe. Ljudstvo pa trpi ter prestopa s prave na krivo pot. Cela Slovenija je prepletena s cerkvami, v katerih se sistematično hujska bližnjega na bližnjega, iz katerih so pregnali Kristusa z njegovim naukom o ljubezni....

Ko stopijo iz cerkve, pa stopijo v društvo, ki nosi na čelu pečat: katoliško; stopijo med mladino, ki nosi Sokolom ukradeni krog; stopijo med dekleta, o katerih se pravi, da so Marijine hčere. Spremlja jih povsodi razdvajalni duh, hudobni duh, ki seje prepir in nemir, ki vceplja v srca kali neizmerne sovražstva, ki pa ob enem zagotavlja zvestemu pripadniku nebesa, samo če bo služil stavljenim namenom.

Skušnjavec je ta hudobni duh. Kristus je odgnal skušnjavca, ki ga je trikrat skušal. Na visoki gori mu je pokazal kraljestva sveta in njih veličanstvo ter mu rekel: »Vse to bom tebi dal, ako pred me padeš in me moliš«. Mladi Kristus pa mu poln svete jeze reče: »Poberi se, satan; zakaj pisano je: »Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi!« Hudič ga je zapustil. Ali hudič ne zapusti mladine ki pride v organizacijo pod katoliško firmo. Dobri čnti zaspijo, vzbudijo se slabi. Le redek je, ki se osokoli pa zakliče: »Poberi se, satan!... ter zbeži proč od klerikalnega izprijevališča.

Krivi nauki rodijo sadove, slabe sadove. Odkar hodijo okoli ter učijo svoje, naj sproti podirajo, kar napravijo dobrega naprednjaki, odkar čujemo iz visokih ust

ukaz: društvo proti društvu, odkar jih učijo; vse smete, samo da ste naši — od takrat beležimo tudi pojave surovosti, podivjanosti, zavratnosti, hudobije, beležimo pojave moralne propalosti, beležimo — zločine.

Zapeljan je velik del našega ljudstva. Odtod tako čudni pojavi: navdušeno govori pristaš klerikalne organizacije, katoliško patentirane, od škofov odobrene, na primer o beli zastavi — ali čez malo časa ga odvedejo v tennico radi pravilnih pregreškov. Na Sveto goro gre v procesiji v kroju; tam sluša govore, čez par dni pa greši nad svojo sestrico na polju in peljejo ga v zapor. Vidimo jih, ko stopajo v farovž, potem pa gredo okoli in domov; med potjo okamenjajo ali pa porežejo z nožem kakega poznanca, ki ni pristaš farovške stranke. In tako dalje. — Mislijo, da so storili dobro delo. »Vse smete, samo da ste naši — če bo kaj, potem Vam bomo že pomagali«. Dajejo jim razumeti, da se jim ne more nič zgoditi, da je povsodi veljavna le nuščeva beseda. Potem se ni čuditi takim izbruhom podivjanosti, ki je sad sistematičnega hujskanja. Tako je po Slovenskem.....

V Žalcu v Savinjski dolini na Štajerskem je bila v nedeljo narodna slavnost v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Fanatičen kaplan je razkričal to prireditev za brezversko ter napravil v Vrbju tik Žalca gledališko igro v namen, da bi škodoval ter odvrnil ljudi od Ciril-Metodove veselice. Klerikalni mladeniči, ki so člani »orla« in zapisani v »Krščansko soc. zvezo«, so čakali v hmeljišču in ob cesti na one, ki se bodo vračali z narodne slavnosti v Žalcu. Kakor tolovaji!

Prišel jim je v roke **Franc Cokan**. Pred Korentovo hišo so pričeli prepir cerkveni peveci in člani »čuka« brata Ant. in Ivan Pesko, Rudolf Terglav, Franc Terglav, Nikolaj Holobar.

Anton Pesko je zabodel Cokana do smrti. Cokan je dobil 6 bodljajev, enega pri sreu, enega v pljuča, enega na levo ramo, druge v glavo.

Cokan je šel s svojo ženo z žalske veselice — on ni iskal nobenega prepira.

Franc Cokan je umrl v sredo v svojem stanovanju. Zrtev političnega sovražstva!

Morilec Pesko je »čuk«, cerkveni pevec, obiskal je tudi krščansko-socialni tečaj v Mariboru, tako da je bil prav pošteno klerikalno sianatizovan.

Kmalu po tem tečaju je bil napadel in težko ranil naprednjaka Šusteriča iz Žalca — sedaj je zabodel Cokana.

Peska čaka kazen pred poroto, morda mu zadrgejejo vrv okoli vratu — ali oni, ki so ga nahujkali, ki so priredili klerikalno slavnost proti Ciril-Metodovi veselici, ki so proglašali nedolžno dobrodelno narodno slavnost za brezversko, oni uidejo kazni. Moralnim vzročiteljem po boja v Vrbju se ne zgodi nič — kaznovan bo od njih tolovajsko vzgojeno Pesko.

Padel je Cokan kot žrtev sistematičnega duhovniškega hujskanja proti naprednjakom, Pesko pa je moral v zapor. Spravili so ga tje nauki, katere je dobival v »čukariji«, kakoršne so mu vcepili v krščansko soc. zvezi, in kakoršnih se je navzel na kršč. soc. tečaju v Mariboru, spravilo ga je tje končno duhovniško hujskanje proti Ciril-Metodovi veselici v Žalcu. V »katoliških« fantih je gorelo in mislili so, da morajo kaj storiti po danih jim naukih, da bodo učitelji zadovoljni.

Napadli so Cokana in Pesko mu je zadal bodljaje v prsi ter ga umoril.....

Čukovska in klerikalna mladinska organizacija ima na sebi krvavi madež, ki je neizbrisen.

Drži se te organizacije iridolinstvo, lesbištvo, oskrumba, nečistost, poboji, drži se je umor, kri je poškopila to »katoliško« organizacijo, tolovajsko je zaznamovana.

Uboga zapeljana slovenska mladina, ki tavaš za črnimi zapeljivci, za krivimi pisarji, političnimi koristolovci, ki utrjujejo sveto katoliško cerkev z zločini!

Sramota za nje, pravična kazen z neba nad nje, ki vzročajo nesrečo zapeljani mladini, ki izrabljajo cerkev in vero v

hujskanje brata na brata, ki sejejo sovražstvo in prepir s svojo organizacijo in politiko, ki zjutraj vživajo Boga, zvečer pa vzročajo umore, kazen mora priti nad nje, zaslužena kazen — z mladino pa proč od umazanih zapeljivcev.

Kri se drži voditelj in članov krščanskih organizacij, kri, ki kriči po maščevanju. Omadeževani so pred svetom — pokazalo se je, kake sadove rodijo njihovi nauki. Tolovaje vzgajajo, fanatike, ki z imenom Jezusovim na ustih porivajo nož v prsi svojega bližnjega ter ga z Marijinim imenom v izgovoru bijejo s kolom po glavi.

Tako daleč so privedli krščansko vzgojeno mladino!

Tako so »preporaja ljudstvo v Kristusu«.

Zato pa boj zapeljivcem ljudstva. — Učite, učite! Resno in vstrajno delo mora paralizirati »krščansko« izprijevanje ljudstva.

Stariši, matere, očetje, varujte svoje sinove in svoje hčere pred »čukarijo« in drugimi »krščanskimi« društvi, da se Vam ne izpridijo; da ne postanejo tolovaji!

Proč od te bande, proč od počestnih roparjev in ubijalcev!

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Kojškega. — Čuki-napadalcu. V nedeljo se je vršil v Kojškem javni ples. Ob 5. uri pop. so odkorakali »Sokoli« na veselčni prostor, ki se je nahajal izven vasi. Tam so se mirno, dostojno zabavali, da jih je bilo veselo gledati.

Ob 8 $\frac{1}{2}$ zvečer se je nahajal v vasi pri gosp. Mariniču neki »Sokol« ki nobenemu ni stal na poti; kar priletel četvorka »Čukov«. Tebi nič meni nič kar **zgrabili so ga, in hudo poškodovali**, češ, čemu je član tega »hudičevega društva«.

»Sokoli« so prihiteli na pomoč. Hrabri čuki pa so se hitro skrili v gostilno ki se nahaja tam blizu, in junaško začeli z

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. J.

(D dalje).

Ko je bilo to veliko delo končano, je prišla notranja oprava na vrsto. Prenesli so iz Porpoisa v spalnico postelje in jih razpostavili okrog obširne peči. V sobo so nanесли klop, stolov, foteljev, miz in skrinj. Soba je služila tudi kot obednica. Kuhinja pa je dobila kuhinjsko opravo Porpoisa z najraznovrstnejšimi posodami. Mesto preprog so po tleh pognili jadra, ki so zastirala tudi notranje male vhode, ker drugih vrat niso imeli.

Stene so bile povprečno po pet črevljev debele, tako da so bile odprtine kakor line za tope.

Vse to je bilo jako močno in trpežno; česa pa je tudi več bilo treba? Oh, če bi bili doktorja poslušali, kaj bi bil on vse naredil iz snega in ledu, ki se je dal tako lahko obdelovati in na najraznovrstnejše načine sestaviti! Tisoč načrtov mu je prišlo vsak dan na um in če jih tudi ni mislil uresničiti, je vendar zabaval skupno delo s svojimi duhovitimi iznajdbami.

Sicer je bil pa on kot knjižni črv tudi čital knjigo M. Krafta z naslovom: »Podroben opis ledene hiše, ki je bila zgrajena l. 1740. v Petrogradu, in vse njene notranje oprave.« Ker se je doktor teh posameznih podrobnosti spominjal, je bil njegov duh še bolj iznajdljiv. Nekega večera je celo svojim tovarišem pripovedoval vsa čudesa one ledene palače:

»Kar so v Petrogradu naredili, tudi mi lahko naredi-

mo tu. Česa pa nam manjka? Ničesar, niti domišljije ne.« jim je dejal.

»Ali je bilo torej lepo?« praša Johnson.

»Kaj pravim lepo, naravnost čarobno, prijatelj! Hiša je dala zgraditi carica Ana l. 1740. in se je v nji obhajalo celo ženitovanje enega njenih dvornih norcev; bila je približno tolika kot naša. A na pročelju je stalo šest ledenih topov na svojih podstavah in večkrat so ustrelili iz njih s kroglijami kakor tudi s smodnikom, ne da bi se bili razleteli. Ravno tako so naredili tudi možnarje, v katere je šlo po šestdeset funtov smodnika. Tako bi tudi mi lahko naredili tu celo artilerijo: bronca nam ne manjka, saj vedno pada z neba. A okus in umetnost je dosegla svoj višek šele na pročelju palače, ki je bilo ozaljšano s krasnimi ledenimi kipi; na peronu je bilo vse polno zveščičnih posod in oranžnih dreves iz iste tvarine. Na desni pa je stal velikanski slon, ki je podnevi brizgal vodo, po noči pa svetil z gorečo nafto. E, kak zverinjak bi lahko naredili, če bi le hoteli!«

»No, zveri mislim nam tudi ne bo manjkalo.« pripomni Johnson, »in četudi ne bodo ravno iz ledu, pa bodo vseeno zanimive.«

»No, proti njihovim napadom se bomo že znali brantati,« de bojeviti doktor; »a da se vrnem k svoji petrogradski palači, pripomnim še, da so v notranjščini bile mize, toalete, zrcala, svečniki, voščene sveče, postelje, blazine, vzglavniki, pregrinjala, stenske ure, stoli, karte in skrinje z vso posodo, kratko vsa oprava, kateri ni prav ničesar manjkalo; vse pa je bilo izrezljano in izklesano iz ledu.«

»To je bila vendar popolna palača,« se čudi Bell.

»Krasna in za vladarico povsem dostojna palača, Oh,

kako modra je bila božja previdnost, da je iznašla led, ki nudi toliko čudesev in ki daje zavetje ponesrečencem!«

Vse opravlanje hiše je trajalo do 31. marca; tega dne je bila Velika noč in so ga posvetili počitku. Bivali so v sobi, opravili božjo službo in vsak je lahko izrekel svojo sodbo o snežni hiši.

Naslednjega dne so pričeli z grajenjem magazina in smodnišnice, kar jim je dalo osem dni dela, vstevši tudi čas, ki so ga porabili, da so izpraznili Porpoise, kar ni šlo brez težav. Osmega aprila končno je bilo vse na suhem in docela zavarovano, živila, gorivo in strelivo. Magazin je stal severno smodnišnica pa južno od stanovališča, v oddaljenosti najmanj šestdeset črevljev. Tudi nekaj pasji hlev so postavili ob magazin za groenlandske tovarne pse. Duk je delil skupno stanovališče.

Potem je doktor jel misliti na utrdbo. Pod njegovim vzornim vodstvom je planotica postala prava trdnjava, ki jih je zavarovala pred vsakojakimi napadi. Vzvišen prostor je že po naravi tvoril pobočje, ki je bilo na vseh straneh enako zavarovano. Ko je doktor delal načrt za to utrdbo, je nehoté spominjal na častiljivega strica Tobija Stern, kateremu je bil po ljubeznjivi dobrotljivosti in veselosti popolnoma enak. Treba ga je bilo samo videti, ko je računal stružno notranjega pobočja, naklonski kot naspisa in širino obkopalne steze; a to delo se je tako lahko vršilo z voljnimi snegom, da je bilo kar zabavno, in ljubeznjivi inženir je lahko naredil sedem črevljev debel obkopal. Ker je planotico obdajal zaliv, ni bilo treba niti protiobkopa niti zunanjega pobočja. Snežni obkopal se je vil na okrog kakor daleč se je razprostirala planota, in segal do skalnate stene in se stikal n. obeh straneh s hišo. Do petnajstega aprila je bilo utrjevanje končano in doktor je bil ponosen na svoje delo.

Domache vesti.

Rihemberški župan Pavlica tudi pred okrožno sodiščo v Gorici spoznan krivim nečastnih dejanj. — Danes so v vski- cna razprava v Gorici, ki jo po- trdila sodbo okrajne sodnice v Ajdov- čini, s katero se oprošča žup. Krševana iz Rihemberga obtožbe radi prestopka po §§ 488 in 491, ker je govoril o Pavlici, da je ta rekel Fr. Birsi v Trstu, da mu ne na- pravi domovnice za vsprejem pod Trst, ako ne hup od njega največji sod vina; da so pri občini pojedeli teh ubozih in da je ubogih žanje; namesto da bi pošteno delali. — Dokazano je, da Pavlica kakor župan občine Rihemberg ni opravljaj svoje službe v blagor občine, temveč dosti bolj z namenom, se s to službo okoristiti, in da se je v dosego tega svojega namena posluževal večkrat nečastnih, da celo kaz- nivih dejanj, in to v škodo bogatih in rev- nih davkoplačevalcev.

Politična oblast je dolžna takoj odstaviti Pavlico!

Klerikalci so grozili glede Pavličeve tožbe z drugo instanco. »Gorica« je ob- ljubila, da priobči razsodbo tudi ona, nam- reč razsodbo okrajne sodnice. Pričakuje- mo, da jo priobči.

Za »Dijaško kuhinjo« se je nabralo v nabiralniku v gostilni Val. Komela na Aj- ševici 9 K 55 v. in vplačalo na zaostalih mesečinah 26 K.

Nadzorstvo »Dijaške kuhinje« ponavlja prošnjo v »Soči« od 16. julija 1910. št. 80. — Pomagajte!

V pokoj je stopil šolski svetnik gosp. Gustav Novak, ki je poučeval na tukaj- šnji gimnaziji 32 let matematiko in fiziko.

Opozarjamo na občni zbor »Sloven- skega bralnega in podpornega društva v Gorici«, ki se bo vršil jutri ob 10. uri predp. v društvenih prostorih v ulici sv. Ivana, št. 7.

Lovsko-strelsko društvo bo imelo ju- tri predpolne občni zbor, popoldne pa strelske vaje v Panovcu.

Kolonsko vprašanje. — Po nastopu veleposestnikov proti Schullernu je čutila vlada potrebo izdati konunike, v katerem naznanja, da je bil poslan dvorni svetnik Schullern na Goriško proučiti kolonatne pogodbe. O svojih poizvedbah je podal tiskano poročilo, predaval pa je tudi v »Svobodni zvezi za državnoznanstveno izobraževanje«. Slučaj škodljivega izrab- ljanja je imenoval izjemne, kazal pa tudi na patriarhalčen značaj, zakonski načrt pa ima regulirati razmerje. Poročila v li- ste so prišla brez njegove vednosti ter ni- so bila točna. — Odtod umevno razburje- nje veleposestnikov, ter je prešla vsa reč v politično strugo. V interesu stvari je ob- žalovati, ker se bliža nevarnost, da bi reformna akcija začela zastajati. Skonču- je pa tako: Kar se ima zgoditi, naj se zgo- di kolikor mogoče v sporazumu vseh pri- zadetih krogov ter na korist obeh intere- siranih skupin, ne samo jedne.

Dunajski krščanski socialci plačujejo kro. za razbijanje shodov. — Ves Dunaj je po koncu radi razkritij, ki pomenjajo pot h koncu za krščanske socialce. Vršili so se shodi, na katerih se je v najhujših besedah obsodilo početje raznih krščan- sko-socialnih veljakov. Krščansko social- no stranko je to bolelo, zato je najemala za shode svoje ljudi ter jim plačala po 4 K vsakemu, da so šli kričati in razbijati shode naprednjakov. To je dognano. Iz- dali so to plačani razgrajaci sami. — Kr- ščanski socialci se seveda bojijo resnice, ker je za nje uničevalna. Zato dajejo de- nar razgrajajem, da preglasijo resnico ter onemogočijo shode. Ali to ne bo pomaga- lo nič. Resnica je resnica in resnica o koruptni krščansko-socialni bandi, tem vzoru slovenskih klerikalcev, bije to sve- to stranko po glavi ter jo ubije. Kronice, dane razgrajajem, le še pospešujejo raz- pad, ker sveti može s tem sami indirek- tno priznavajo tisto bridko resnico, ki je razkrinkala krščansko-socialno stranko za sleparsko, za častilko »Boga Jemljil«.

Klerikalna taktika. — Napredni du- najski mestni svetovalci so sklicali sejo, v kateri so se pomenkovali, kako priti v okoli taktiki krščansko-socialne stran- ke, ki pošilja razne sumljive elemente raz- blijati napredne shode. Pri seji se je skle- nilo, da bodo neklerikalne stranke nada- ljevale zapričeto delo s shodi, na katerih se pojasni Dunajčanom, kako so si zbirali

njihovi klerikalni voditelji posvetno boga- stvo na račun svojih volilcev in somišlje- nikov. Shodi bodo javni in vsakemu do- stopni. Proti razbijalcem shodov se nasto- pi sodniško. Ti shodi bodo velikega po- mena, ker izpodbijajo ta klerikalni stran- ki na Dunaju in kar je dosegel Lieber s svojo energijo in z velikim trudom, to bo- do oziroma so že podrti njegovi prijatelji Axmann, Gessmann, Bielohlavek in drugi. V torek bo zopet tak javni shod v Florid- satorju na Dunaju.

Revizija trase za železniško črto Ljubljana - Idrija - Sv. Lucija se bo vršila v kratkem.

Dijaški tamburaški zbor priredi v ne- deljo, dne 24. t. m. povodom svojega izleta koncert v Tolminu. Na vspredu je več lepih točk.

O deželni zavarovalnici proti požaru sanjajo klerikalci. Razlagajo, koliko nese- jo zavarovalnice v nekaterih deželah, pred 100 leti ustanovljene; češ, glejte: kak dobiček bi lahko imeli na Goriškem! Nič ne upoštevajo dobrega stanja privat- nih zavarovalnic in nizkih premij, nič ne upoštevajo najnižernjšega stanja naših deželnih financ, ampak kar fabulirajo o dež. zavarovalnici, dasi ve vsak, kdor zna šteti do pet, da bi bilo to skrajno riskan- tno podjetje in da bi bil brez dvoma de- ficit velik! Še deželna zavarovalnica za govejo živino ima deficit! — Našteli so dežele z zavarovalnicami pred 100 leti ustanovljenimi in pokazali dobiček — va- bimo jih, naj povedo še, koliko »dobička« ima leto za letom sosedna Koroška s svo- jo deželno zavarovalnico, ki ni ustanov- ljena pred 100 leti. Le na dan s številka- mi; to bodo gledali ljudje deficite!

Učiteljski tečaj na tukajšnjih kmetij- skih šolah, na slovenski in laški, prične v ponedeljek. Na slov. oddelku je upisanih 40 učiteljev, na laškem 42. Malo več za Lahe mora biti vedno. Trajal bo tečaj 5 tednov. Baje bodo učitelji nekako internirani; kakor da bi prišli na kake eksercicije. Prireditvev takih tečajev je sama na sebi hvale vredna. Med predavatelji so možeje ki kaj znajo ter bodo gotovo dobro poučevali. Poučeval pa bo tudi g. Luka Premrov, in sicer zadrugištvu, seveda na klerikal- ni podlagi!!

Kako se naznanja pse na goriškem magistratu. — Iz mesta: Neki Slovenec je šel — ni še tako dolgo temu — na ma- gistrat, da naznani tam, kakor predpisa- no, svojega psa. Potrkal je ter govoril se- veda slovensko: Psa bi rad naznanil. — Uradnik ga je debelo gledal ter mu poka- zal v nadstropje višje. Šel je gor, potrkal in govoril slovensko. Uradnik ga je poslal v neko drugo sobo. Tam ista komedija: poslali so ga dol naznaniti psa. Sleđnjič sreča nekoga na stopnicah ter pove, da bi rad psa naznanil. Psa, psa... je rekel dotičnik ter gledal Slovenca. Ker je bilo Slovincu le že preveč te komedije in je oni še rekel: psa, psa, mi je odvrnil Slo- vence: h o v, h o v, in uradnik je pogruntal, da je to c a n e. A, cane... pejte ga tó. In posrečilo se je Slovincu, da je na- znanil svojega psa na goriškem magistra- tu, kakor postava zahteva.

Velikim surovostim je izpostavljeno naše kmečko ljudstvo na izvoznem trgu v Gorici. Odlikuje se v surovosti posebno neki bivši mestni redar. To je žaljenja in preklinjanja, da se studi človeku. Vsako leto se ponavljajo pritožbe radi divjaške- ga ravnanja z našimi ljudmi na izvoznem trgu, ali magistrat ne ukrene ničesar, da bi to nehalo. Polna usta olike imajo dru- gače laški gospodje, na izvoznem trgu pa divja laška surovost in neotesanost. — Potrpežljivost Slovencev je res občudo- vanja vredna. Zadnji čas, da bi prišel iz- vozni trg na kak kraj, kjer bi bili varni pred laškimi divjaki ter bi se ti ne redili več s slovenskim denarjem!

Socialni demokrati — delodajalci. — Letno zborovanje socialnodemokratske o- srednje zveze avstrijskih konsumnih dru- štev se je vršilo pred kratkim na Dunaju. Socialnodemokratski list »Zeitra« piše v poročilu o omenjenem zborovanju: »Ne- kaj besed pa bi še pristavili k poročilu. V poročilu osrednje zveze je tudi odstavek o nastavljenih in delovnem razmerju; dotični podatki so predra- goceni, da bi jih prezrli. Glede na delovni čas v različnih društvih je sledeče poro- čilo: Delovni čas znaša tedensko: v 12 konsumnih društvih do 48 ur, v 3 društvih od 48 do 54 ur, v 26 od 54 do 60 ur, v 69

od 60 do 66 ur, v 63 od 66 do 72, v 58 od 72 do 78 ur, v 27 od 78 do 84 ur, v 19 od 84 do 90 ur, v 5 od 90 do 96 ur, v 2 nad 96 ur. Mislimo, da k temu ni veliko prista- viti; ti podatki veliko govorijo.

Torej socialnodemokratski list piše in poroča tako. Socialni demokrati imajo konsumna društva, v katerih morajo delati nastavljenici tudi po 16 ur na dan in še več. To je res zelo so- cialno!

Katehetsko mesto v Tolminu. — Kako je to razpisano mesto nepotrebno, je bilo povedano v torek v dopisu s Tolminske- ga. Hitro se je oglašil neki posvečeni do- pisnik v »Primi L.« pa se obdrnil ob ne- kega gospoda. Udrinjanje po tem to je ar- gument za potrebo katehetskega mesta v Tolminu! — Klerikalci pa se radi zmotijo v osehah; tako je tudi to pot. Oni gospod, v katerega se kot stekel zaletava »Pri- smojenčev« dopisnik, ne stoji v nobeni zvezi z onim dopisnikom. Upamo torej, da sveti mož prihodnjič prekliče krivične na- pade na omenjenega gospoda!

Promet s tuji v drugih deželah in pri- nas. — Poglejmo na Tirolsko. Leta 1890, je bilo na celem Tirolskem tujcev 210.000, leta 1900, jih je bilo 490.000 in leta 1909, pa 820.000. Obdačeni dohodek Tirolcev je rasteł sproti z vedno večjim številom tuj- cev ter je znašal v letu 1898. — 65 milijon- nov K, v letu 1903, 80 milijonov K in 1908, 111 milijonov K. Tirolska je dandanašnji aktivna dežela, ki donaja državi na leto okoli 20 milijonov K. — Pa koliko je tudi pomagala in pomaga država Tirolski! — Tirolci se seveda potrudijo, da naredijo gostom bivanje tamkaj kar najprijetnejše. V tem oziru so naravnost posnemanja vredni.

Tudi v naši deželi bi se moral dvig- niti promet s tuji. Pri tem je v prvi vrsti potrebna gorska železnica od Sv. Lucije do Bovca, da razkrije svetu čudovito le- poto našega gorskega sveta. Marsikak tujec, ki je bil v naših gorah, je že rekel, kako bi se izkoristilo take lepe kraje kje drugje. — Naši finančniki iščejo nove vi- re dohodkov za našo deželo. Evo, tu je polje za nove viře! Le vsi pridno na delo in vlada naj čuti malce dolžnosti nasproti naši deželi, pa bi se dvignil promet s tuji v naši deželi, da bi bilo veselje! — Pred vsem pa — železniške zveze v Gorah!

Za jetiko je umrlo lani v Gorici 146 oseb, med temi 53 tujcev. — Gorica je razdeljena v 3 zdravstvene okraje z jed- nim zdravnikom za vsaki okraj. Ti so iz- dali sedaj poročilo za 1909. Omenjajo, da največ boleznij je bilo v dihalnih organih. — No, magistrat pa še vedno noče nasto- piti proti pometanju iz brivnic in prodaj- alnic na ulici v jutro, ko je na ulicah naj- več ljudi! Kaj takega je mogoče le še v Gorici ob sedanji upravi!

»Gorica« z uprav otročjim škodože- ljem piše in denuncira o onih vagonih ha- varirane koruze, katere sta zadržala »Agromerkurja« zagrizena konkurenca in laški strah pred slovensko invazijo v Tr- žiču. Ta tvrdka je, čim je izvedela, da oblastvo vsled denunciacij, kakovost ko- ruzje graja, isto takoj odločila za živinsko krmo in nastopila regresno pot zoper do- bavitelja, ki je dejal, da se je nekaj blaga mej vožnjo pokvarilo. Vendar je načelstvo »Agromerkurja« izjavilo, da za vsak slu- čaj iz svojega žepa plača diferenco. »Go- rica« naj torej pusti »Agromerkurja« kar v miru. Pri tej tvrdki so sami Slovenci na- stavljani, ker se je že zdavnaj uvidelo, da tujcem ni zaupati. Glas »Gorice« naj se raje obrne k lastni organizaciji n. pr. h »Gospodarski zvezi«, ki je izgubila pre- klo leto na konkurzih, moki, žveplu, ko- ruzi itd. čez 200.000 K, a se ni našlo na- čelstvo, ki bi izgubo samo plačalo. Obrne naj se k svoji »Mlekarni zvezi«, kjer so se odkrile velikanske goljufije na čli- cah, tatvine, poneverjenja, s katerimi se peča sodnija. Preišče naj klerikalno pivo- varno v Mengšu, kjer je izgube na stotiso- če, ogleda naj klerikalno »Ljudsko poso- jilnico« v Ljubljani ter svoje gnile organi- zacije na Goriškem. — Prosimo torej, dajte mir poštemim naprednim podjetjem!

Pri Sv. Luciji je letos precej tujcev, v Tolminu, kjer so bili navadno vsako le- to v obilem številu, jih še ni nič. Izvedeli pa smo tudi, da se vrši od neke strani ne- ko nerazumljivo delovanje proti Tolminu glede tujcev pa v prilog Sy. Lucije. Ne vemo, če je vse res, kar smo slišali, ako bi bilo, je vredno ostre graje. — No, pa

revoluciji srediti, da so nekega »Soko- lar« težko v tih ranili.

Kdo jih tako uči? — Posebno za jed- nega bi bilo mnogo bolje, da bi doma ostal in svoje otroke moliti učil.

Omeniti moram še to, da jaz nisem strankarski, ali sveta jezica mora pograbit vsakega poštenega človeka, ko vidi kaj takega.

Vprašam: Čemu se niso prej zmenili naši vaščani za te mogočne »Orle«, ali dvakrat boljše čuke?

Sedaj ko vidijo da »Sokol« dobro tu napreduje, uprizarjajo tolovajstva.

Naš nunc pa, mesto, da bi v cerkvi ljudstvu o veri razlagal, se bavi z »Orli- čukia« in s »Sokolie« in sploh s politiko.

V a š č a n.

Moll-ov Seidlitz-prasek

je za na kolodcu trpeče neprekoaljivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi dra- stičnimi čistili, kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Pomarejanje se sodaljsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečino olajšujoče in okrepčujoče ste- rozno sredstvo proti tiganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1.90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. svetni založnik, Dunaj,

Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofoletti

A. Girioncoli.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Podružnica družbe sv. C. in M. v Dornbergu priredi 28. avgusta t. l. veliko veselico z jako lepo igro in plesom. Vz- pored priobčimo pravočasno. — Obenem se pa naproša vsa sosedna društva, naj se ozirajo na našo veselico. Že sedaj va- bimo zelo uljudno st. občinstvo: Pridite 28. avgusta v Dornberg! — Odbor.

Razpis. — Družba sv. Cirila in Meto- da v Ljubljani razpisuje s pričetkom pri- hodnjega šolskega leta na družbenih šo- lah v Trstu dve provizorični učiteljski mesti in sicer eno mesto učitelja in eno mesto učiteljice z letnimi prejemki 1400 K. — Tozadevne s potrebnimi dokazili opremljene prošnje naj se pošljejo v druž- beno pisarno najkasneje do 10. avgusta t. l.

Iz Sezane. — Za h v a l a. - V nedeljo 10. julija smo slavili Kraševci petindvajset- letnico družbe sv. Cirila in Metoda. Poka- zali smo, da umevamo važnost in plemen- ite namene naše edine vseslovenske o- brambne organizacije, storili smo, kar je bilo v naših skromnih močeh ter položili primeroma dostojen dar domu na oltar. — Razveseljivo priglašanje narodnih dru- štev in splošno zanimanje, ki je vladalo za naše jubilejno slavlje, zlasti v sežan- skem okraju in tržaški okolici, navdajalo nas je z upanjem do povoljnih uspehov. V svojih pričakovanjih pa smo bili celo iznenadeni. Pristrčen vsprejem dragih go- stov, veličasten sprevod skozi Sezano do- vršeno nastopanje pevskih društev veselo vrvenje po veselničnem prostoru, blagop- no gibanje in delovanje cele vrste pavil- jonov, ki so nudili vsakomur zraven tele- snih krepil tudi dovolj dušnega razvedri- la, občje nemoteno zadovoljstvo in animi- ranost: vse je kazalo, da tudi gmotni uspeh ne more izostati.

In res. Številke govorijo: k o s m a t i dohodek znaša K 3396.22, čisti pa K 1700.—

Vsekakor lep in čašten prispevek za- vednih Kraševcev naši prekorigisti dru- žbi!

Z izidom smo lahko zadovoljni; ne smemo pa pozabiti onih, ki so nam ga o- mogočili.

Veselični odbor moške in ženske po- družnice sv. Cirila in Metoda v Sezani vrši prijetno dolžnost ter izreka tem po- tom svojo najtoplejšo zahvalo in hvalež- nost vsem, ki so kakorkoli pripomogli k tako sijajnemu moralnemu in gmotnemu veselničnemu uspehu.

Tolmin je krasen gorski kraj, kamor menda pride pa sedaj, ko je nastalo lepo vreme, dosti tujcev, kakor jih je sicer vsako leto. Ne verjamemo, da bi mu mogla škodovati kaka protigatacija!

Pijevo društvo, ki je ustanovljeno v glavnem v namen, da podpira klerikalno časopisje, je imelo koncem leta 1909 na razpogo 160.448 K 73 v. »Vaterland« in »Reichspost« dobivata po 40.000 K podpore. Pijevo društvo podpira tudi razne slovenske klerikalne časopise, kakor n. pr. novostrujarski »Novi Čas« na Goriskem.

Boromejsko encikliko so začeli objavljati tudi avstrijski škofi, seveda le v svojih škofijskih listih in le v latinskem jeziku. Namenjena je torej edino le duhovščini. Iz tega se vidi, da se vendar le boje objaviti jo v deželni jezikih. Vkljub temu se vrše povsod protesti od strani protestantov in starokatolikov. Sicer bi pa moral zapleniti državni pravdnik vsako objavo enciklike, ker se z njo žali, zasramuje in ponižuje priznano versko družbo.

Aviatik inženir Heim vzleta vsaki dan na Velikih Rojah, in sicer nad 200 m visoko ter ostaja v zraku nad 1 uro.

Nabrežinskemu nuncu Čargotu se ni nikdar sanjalo, da bo tako gospodaril v Nabrežini, kakor gospodari sedaj. Za jutri je priredil veselico »katoliškega izobraž. društva«, ki bo v dvorani g. S. Caharija. Menda bo slavil svoje uspehe pri volitvah. Predrzniti mož pošilja vabila na veselico celo naprednjakom, kateri nečesto imeti nobenega stika z njim!

Primorski list toži, da je nastopila doba kislih kumaric ter da ne ve kaj pisati. Revežu se res pozna, kako trpi pod hudo konkurenco, ali gradiva za list pa je v obilici. Naj začne vendar pisati o svojih prijateljih, krščanskih socialcih na Dunaju. Gradiva za par mesecev! Naj opiše klerikalni unor v Vrblju pri Zalcu, delo »čuka« in »čuki« vendar uničujejo »Prismolenčka«! Joj, gradiva toliko! Le korajžno na dan z njim!

Slovenska otvoritev Prešernove kočice na Stolu. — Kranjska podružnica »Slov. pl. društva« otvori slovenskim potom v nedeljo, 31. jul. Prešernovo kočico na Stolu. Ob 10. uri dop. se na vrhu Stola služi sv. maša, nakar se kočica blagoslovi in slovensko otvori. Po otvoritvi prosta zabava. — K obilni udeležbi vabi najljubneje vse člane in prijatelje S. P. D. odbor Kranjske podružnice S. P. D.

Razstavni sleparji so pridno na delu. Sedaj dela pariška tvrdka »Comissariat des Sections entrangeres« propagando za »mednarodno razstavo v Neapolju«. Da ne pojde kdo na lim kakemu agentu, ker o taki razstavi v Neapolju ni nič znanega.

Uvodna preiskava glede na konkurz tvrdke Stua v Krmínu je končana. Sodnija je določila preiskovalni zapor 7 oseb: Stua mož in žena, hči, Lucija Liva, Drius in sin ter Zgubin.

V hlevu hiše št. 35. za gradom v Gorici je umrl neki »Franceli«, ki je bil udan pijači. Dobili so ga popolnoma pijanega, drugo jutro je bil mrtev. Revež je spal v hlevu že leta in leta, pa sploh niso vedeli, kako se piše: »Franceli« so mu rekali, to je bilo vse. Iskal si je dela danes tukaj jutri tam, svojo bedo pa si je težil v alkoholu. Drugi dan šele so konstatirali, da se piše Franc Blažič, rojen leta 1837. ter pristojen v Opatjeselo.

Bralno društvo »Lipa« na Slapu pri Vipavi bo imelo v nedeljo 31. t. m. svojo plesno veselico.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bo sta odprti v Gorici lekarni Girioncoli-Giubich. V teh dveh lekarnah bo tudi ponovna služba v času od 24. do 31. t. m.

Most v Plaveh je končan. V nedeljo 24. t. m. ob 3. pop. se bo prodal dražbenim potom preostali les.

Opozorjamo slav. občinstvo na inšert »Agro-Merkur« in priporočamo, da se poslužuje te zanesljive tvrdke.

Sokolski vestnik.

Na Sokolovi slavnosti v Št. Petru je bil zamenjen telovadni drog »Sokola« iz Št. Andreža, ki ima številko 1108. Sokol v Št. Andrežu je dobil drog št. 1099. Sokol v Št. Andrežu prosil, da se zamenita droga; naj se torej zglašijo ono društvo, ki ima št. Andrežki drog.

Idrijska Sokolska župa priredi jutri župno tekmo in izlet v Spod. Idrijo.

Vseslovanski Sokolski zlet se bo vršil drugo leto v Zagrebu. Tako se je sklenilo v Sofiji.

Prvaški »Sokol« šteje si v dolžnost najtopleje se zahvaliti dobrosrčnim darovalcem, kateri so toliko darovali ter s tem pokazali, da imajo odprto darovalno srce za »Sokola«. Darov je došlo v vinu, pecivu sadju in denarju toliko, da je paviljon donesel okroglih 400 K v prid za potrebni Sok. Dom. Zahvaliti se nam je Gradiščanom, Dornberg - Tabor; Zalošče - Saksid, Gorica in domačim darovalcem. — Naj vam bode stokrat povrneno! Gospodičnam razprodajalkam za njih trud; in slednjič našemu županu, ki je tako vljudno v sprejel naše brate kakor tudi druge goste, da so bili kar očarani. Bodi ponosna napredna Prvačina, dokler imaš takega župana! — Na zdar! — Odbor.

Zveza narodnih društev.

Bralno društvo v Sv. Križu na Vipavskem obhaja jutri v nedeljo svojo 25 letnico. Ob tej priliki priredi veselico z zanimivim vspeedom. Slavnostni govor bo imel g. dr. Dinko Puc, predsednik »Zveze narodnih društev«. Pričakuje se mnogo občinstva od blizu in daleč, posebno še, ker je železniška zveza zelo ugodna. Slavlje obeta biti zelo lepo!

Bralno pevsko društvo »Ladija« v Devinu je odneslo razvite svoje zastave na 21. avgusta to pa radi nepričakovanih ovir in na priprošnje nekaterih društev. Slavnost se bo torej vršila v Devinu dne 21. avgusta.

Razvite društvene zastave v Devinu. — Bralno pevsko društvo »Ladija« v Devinu obhaja letos desetletnico svojega obstanka. Ob tej priliki razvile svoje zastave, kateri bo kumovala g. dr. Rybářeva iz Trsta. Slavje se je preložilo od 14. avgusta na 21. avgusta. Priprave so v najboljšem tiru.

Na tozadevno okrožnico sta se do sedaj prijavili: Bralno in podporno društvo iz Gorice in Bralno in pevsko društvo »Kras« iz Opatjegasela, ki nastopi z Zajčevco »Slava delu«! Tem potom prosil »Ladija« tudi ostala društva, naj se zglase v najkrajšem času ter naj naznanijo točko, s katero nameravajo sodelovati. Ker se bo sestavljal v kratkem času vspeled, bi društvo »Ladija« rado vredilo vse točke. Veselični prostor je zelo srečno izbran. Paviljone riše inženir iz Zagreba. Sodelovalni bošta dve godbi. Zares, lep narodni praznik mora biti 21. avgusta v Devinu! Zatoj slavna bratska društva, prihitite v Devinu na slavnost društva, ki deluje uspešno že deset let na izobraževalnem polju v tako ogroženem kraju, podkrepite ga s svojim sodelovanjem in s svojo prisotnostjo, da bo z enako unemo nadaljevalo svoje izobraževalno delo v drugem desetletju. Na svidenje!

Trgovsko-obrinske in gospodarske vesti.

Postavni dopust za trgovske nastavlence. — S 1. julijem t. l. je stopila v veljavo trgovskopomočniška postava; kate-re § 17. določa vsakoletni dopust. Vsakemu trgovskemu nastavljencu, ki je v službi nepretrgoma 6 mesecev, pritiče dopust najmanj 10 dni. Nemška državna zveza »Anker« trgovskih, industrijskih in privatnih nastavlencev se je obrnila z okrožnico do trgovcev, v kateri prosil primerne ureditve in dovoljenje dopusta z dostavkom, da se ne da ovreči te zakonske določbe s kakim medsebojnim dogovorom.

Krompirja je bilo včeraj na izvoznem trgu 180 kvintalov po K 6.20.

Politični pregled.

Zloraba vere in cerkve je pomagala tudi na Ogrskem pri državnozborskih volitvah. V poslanski zbornici je očital duhovnik Rudnay klerikalni stranki, da je potrosila velikanske svote za napajanje volilcev in kupovanje glasov, rekli so o njem kot kandidatu, da se je zapisal hudicu, da ne more dati odveze, da poruši cerkve, da ne bo zveličan, kdor ga voli. Tako duhovniki proti duhovniku Rudnay je vladinovec.

Trgovska pogodba s Srbijo. — Pogajanja, so se zadnje dneve redno vršila. Srbski ministerski svet pa je sklenil, da ako se ne upošteva srbskih propozicij v seji 23. t. m. se odgodijo pogajanja do jeseni.

Italijanski konzulat v Pragi. — Italija opusti svoj konzulat v Lvovu ter ustanovi nov konzulat v Pragi, v katerega kompetenco bodo spadale dežele: Češka, Moravska, Šlezija, Galicija in Bukovina.

Prihodnja etiketa na Cetinjskem dvoru. — Cetinjski dvor namerava, ko se dvigne Črnagora v kraljestvo, uvesti etiketo, kakoršna je na dunajskem dvoru.

Rusija zmanjša vsled nove pogodbe med njo in Japonsko svoje posadke v vzhodni Aziji ter pomnoži svoje garnizije ob nemški in avstrijski meji. Čete se premešče s 1. aprilom 1911.

Razne vesti.

N. D. O. v Trstu priredi 14. avgusta t. l. izlet v Pulj. Obeta se velika udeležba.

Ubegli kaplan. — Pomožni kaplan v Hodavu na Češkem, pater Ambroš, organizator tamošnje češke krščansko socialne stranke jo je popihal v Ameriko, ko je napravil precej sleparij.

Aretiran defraudant. — Colni uradnik Aleksander Holländer je poneveril v New Yorku več kot en milijon dolarjev. Z denarjem je utekel v Evropo. Amerikanski detektivi so ga našli v Neapolju. Ukraden denar hrani baje njegova žena, katero je pustil na Angleškem.

Nesreča na Irskem. — Pri nekem turistovskem vlaku so se pri Rosarei utrgali nekateri železniški vozovi, drdrili so sami navzdol in zadeli z neznansko močjo na postaji Birr ob drug vlak. 17 oseb je težko ranjenih. Med vožnjo so že poskakovali mnogi iz vozov. Ranjenih je nad 100 oseb.

120 ur živi pokopani. — Iz Bohuma poročajo, da so bili tamkaj zasuti rudarji 120 ur pod zemljo. Spravili so jih na svetlo z velikimi težavami.

Klerikalno gledališče v Ljubljani. — Klerikalci so kupili od »Kranjske šparkase« staro strelišče, obsežno poslopje, katero prezidajo tako, da bo služilo tudi za gledališke predstave.

Mesarji v Pulju so podražili ceno mesa, tako da je goveje meso po K 1.32, 1.68 in 1.76 kg. Mestna občina pa se je uprla temu podraženju ter določila cene na K 1.44 in K 1.60 za kg. Ako mesarji ne odnehajo, odpove občina s 1. avg. vsem mesarjem na mestni tržnici stojnice.

Večja družba bolgarskih trgovcev in obrtnikov namerava baje tekom avgusta ali septembra obiskati Ljubljano in druge kraje po Slovenskem.

Prešernovo balado »Povodni mož« je uglašbil za soli, zbor in orkester znani skladatelj Viktor Parma.

Spomin na bitko pri Visu je slavila mornarica v Pulju minolo sredo. Navzoč je bil tudi nadvojvoda Franc Salvator.

Izumitelj šivalnih strojev, Josip Thomas, je umrl v Hobokenu pri Novemjorku. Thomas je bil rojen Francoz, dosegel je starost 83 let.

Reformo ribištva pripravljajo v našem trgovinskem ministerstvu. Oblastim so že došla določila gledč zasledovanja in kaznovanja ribarenja z dinamitom. Odredbe gledč organizacije ribištva izidejo v kratkem.

Izseljevanje iz Španije je vsako leto izredno veliko. Od 19 milijonov prebivalcev se jih izseli vsako leto 60.000. Če se vasi so kot izumrle. Ljudstvo gine v revščini in zabitosti, država pa je tako zadolžena, da obresti državnih dolgov jemljejo 41% dohodkov. Nasproti temu pa je bogastvo cerkva neizmerno. Španija ima 60.000 posvetnih duhovnikov, 71.000 nun, 42.000 menihov, 4313 samostanov in 35590 cerkva.

Židovske kolonije v Severni Ameriki. — Severna Amerika je pravi Eldorado za Žide. Precenili so pred kratkim podpora sredstva, s katerimi razpolagajo socialna in filantropična podpora društva Židov ter prišli so do svote 3 milijard 368 milijonov. Pomagati si znajo. Socialna solidarnost, kateri ni para.

Socialni demokratje so se tudi naučili od klerikalcev napadanja in pobijanja ljudi. V nedeljo je bila v Zagorju ob Savi lepa Sokolska slavnost. Socialni demo-

kratje so napadali Sokole ter težko ranili nekega Sokola in neko damo iz Litije. Z nožem oboroženi in z »dritelji« (od voza) so ranili 4 osebe. Socialnodemokratska ženščeta so se obnašala škandalozno.

Kapucini se morajo povrniti k starim redovnim predpisom. — Kapucini živijo prav lepo življenje. Počasi so opustili vse stroge redovne določbe ter se nosili prav udobno. Zdaj pa so ukazali iz Vatikana, da se morajo vrniti k staremu strogemu redu: nositi bodo morali habit na golem telesu, spati bodo morali na slamnjenih s kamenjem pod glavo, odkriti bodo morali hoditi, sandale nositi na golih nogah. Po tem starem redu se tudi ne smejo ne striči ne umiti. Nastal je radi tega pravi punt po raznih kapucinskih kloštrih. Nekateri prijorji hočejo zapustiti klostre. V prvotnost nazaj se imajo povrniti s 1. avgustom t. l.

Pruske marke prihajajo pridno v Avstrijo v podporo nemštva. 52% podpor namenjenih za podpiranje nemštva v tujini je romalo lani iz Nemčije v Avstrijo. Samo na Češko so poslali v ponemčevalne namene 52.000 mark!

Samomoril na Dunaju. — V prvi polovici t. l. je bilo na Dunaju 289 samomorov, med temi 74 ženskih. V januarju 48; februarju 43, marcu 40, aprilu 59, maju 51, juniju 48.

Beda na Dunaju. — Sedaj se je dogodil že drug slučaj, ko je otrok umrl v naročju matere lakote in slabosti. Zakonska Judex sta imela sedem otrok. Beda jih je vrgla na cesto in mati s svojimi otroki je trkala na vrata zavetišča, vse zaman in zgodilo se je, da je umrl najmanjši otrok, 4 mesece stara Jožefa. Zavetišče ima namreč pre malo podpore od strani dunajske občine, večina v mestnem svetlu noče in noče zvišati podpore, ker se boji, da bi klerikalnim voditeljem premalo ostalo za njihove privatne potrebe. Revežem nič, sebi vse, to je parola klerikalnih dunajskih mogotcev. Od dne do dne se jih bolj spoznava.

Državna tabačna režija opusti tekom leta cigarete Rosita, Kaiser in Donau in spravi v promet druge vrste. Tudi dve vrsti smodk bodo novi in sicer »Cigarillo« in »Virginiosa«.

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M. bodi Dam sveta dolžnost!

Mali oglasi.

Rajmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaš obsejnejši so račun za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na debeli (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Odda se takoj meblovana soba v ulici Morelli št. 23 III. nadstr.

Meblovana soba s prostim vhodom se odda v najem s 1. avgustom na Korni št. 11.

Raki živi se dobé v gostini Komel na Ajševci vsako soboto in nedeljo. Na željo odjemalcev se pošilja na dom.

Naznanilo.

Naznanjam št. občinstvu v mestu in na deželi, da mi je podelilo c. kr. namestništvo v Trstu, glasom odloka z dne 25. junija 1910., št. G. III. — 372 6 zasebno koncesijo za posredovanje v vojaških zadevah.

Kdor torej potrebuje tozadevnih nasvetov, sestavljanja predpisanih prošenj na vojaške oblasti itd. naj se obrne z zaupanjem na podpisane a.

Pisarna se nahaja v ulici Morelli št. 45, II. nadstr. — Uradne ure od 9. — 12. dopoldne.

Marcelij Kronegger

c. kr. domobr.avid. nadoficijal v p. (pro) pri c. kr. okraj. glavarstvu v Gorici).

Oddajni razpis.

Razpisuje se zmanjševalna dražba za zgradbo novega šol. poslopja v Grgarju.

Sklicna cena znaša 18962 55 l.

Načrt, preudarek in gradbeni projekti so na ogled v tukajšnjem uradu, v navadnih uradnih urah.

Redno kolekovanim pismenim ponudbam treba priložiti 5 - odstotno varščino.

Pok za vlaganje ponudeb poteče dne 10. avgusta t. l. ob 12. uri popoldne.

Izrečno se pristavlja, da c. kr. okrajni šol. svet pri oddaji gradbenih del ni vezan na najnižjo ponudbo.

C. kr. okrajni šolski svet.

V Gorici, dne 20. julija 1910.

Pijančevanje.

Za poskušanje 1 prašek ZENENTO — brezplačno.
Nagnenje k pijančevanju se trajno odpravi.
— Sužnji te strasti se je osvobodil proti svoji lastni volji. Prašek Zenento se primeča jedi ali pijači. Primerno za vsako starost in vsak spol. Zenento je zajamčeno neškodljiv. Kdor ima v družini oz. roma med znanci osebe, ki so udane pijančevanju, naj naroči takoj 1 prašek za poskušanje. — ZENENTO se pošlje v pismu. Priložiti je znamko za 30 vin. — Dopisuje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno neškodljiv. Kdor ima v družini oz. roma med znanci osebe, ki so udane pijančevanju, naj naroči takoj 1 prašek za poskušanje. — ZENENTO se pošlje v pismu. Priložiti je znamko za 30 vin. — Dopisuje se v nemškem jeziku.

Poudre Zenento Co.
76. Wardour Street, LONDON
255 (England).

Pisma je frankirati z znamko za 25 vin; dopisnice 10 vin.

Premerl & Jančar

Ljubljana Dunajska cesta št. 20

Lastni izdelki oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja.

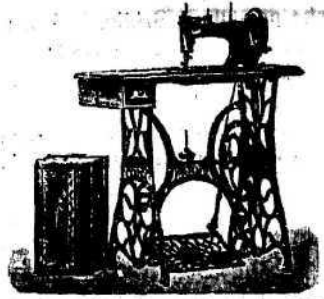
Velika zaloga kemičnih in rudniških barv. Barv za umetnike.

Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Točna postrežba, cene nizke.

Za obila naročila se priporočava

Premerl & Jančar

trgovina oljnatih barv na drobno in debelo.

Slavno občinstvo pozor na svetovnoznane Pfaffove šivalne stroje!

Pfaffovi šivalni stroji so dosedaj neprekosljivi na celim svetu.

Pfaffovi šivalni stroji so izdelani precizno in iz najtrdnjega jekla.

Pfaffovi šivalni stroji tečejo na kroglicah kakor dvokolesa zelo tiho in brez vsakega ropota.

Pfaffovi šivalni stroji šivajo najfinejše, kakor tudi najmočnejše blago.

Pfaffovi šivalni stroji so tudi najbolj pripravi za umetno vezenje, krpanje nogovic in namiznih prtov.

Zatorej opozarjam vnovič sl. občinstvo, na to svetovnoznano znamko „Pfaff“, kdor si nabavi šivalni stroj z znamko „Pfaff“, si ne bo želel nikdar več drugačnega šivalnega stroja.

Edina zaloga angleških dvokoles znamke „Premier“ ter vsakovrstne potrebščine za šivalne stroje in dvokolesa.

Zatorej opozarjam vnovič sl. občinstvo, na to svetovnoznano znamko „Pfaff“, kdor si nabavi šivalni stroj z znamko „Pfaff“, si ne bo želel nikdar več drugačnega šivalnega stroja.

Edina zaloga angleških dvokoles znamke „Premier“ ter vsakovrstne potrebščine za šivalne stroje in dvokolesa.

Edina zaloga in zastopstvo za Gorico in okolico

Jos. Dekleva, GORICA, Magistratna ulica šte. 1.

POZOR! Od vsakega prodanega in plačanega Pfaffovega šivalnega stroja se za vezem darovati družbi s. v. Cirila in Metoda dva odstotka!

Proda se gosposka vila

z zemljiščem ali brez zemljišča v Gorici, Via Casa rossa 7.

Natančnejša pojasnila v Via Trieste 13.

Novodošlo blago za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec v Gorici

Tržaška ulica št. 16 (v lastni hiši).

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznorstnega blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarn najrazličnejši

za vsaki stan.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka.)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijsva pijača iz kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskiniim otjem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Vaša žena

bo sila zadovoljna, če ji preskrbite

Pilnáčkovega specialnega toaletnega mila

„LANOL“

ki ustvarja in ohranjuje krasno in zdravo polt. Edini izdelovatelj J. Pilnáček, c. in kr. dvorni zalagatelj stara čisto češka tovarna za pralno in toaletno milo, parfume, voščene in povoščene sveče za cerkve, stearinove in pe afinove sveče za domačo rabo, Kraljičin Gradec (Kralové Hradec) Kralj. Češk. Zahtevajte ga v vseh lekarnah, drogerijah, milarskih in galanterijskih trgovinah. Kjer ga ni v zalogi, naravnost iz tovarne.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Poslajte K 8.—, pa dobite franko tucat „Lanolov“.

Müller in Mayer sta stavila stavo, v enem da letu prehodita svet. Občudovala sta lepo naravo, prišla domov še brez mescev deset. Bila sta zdrava, res, pa še kako, saj sta nosila le čepca „Oho“.

„OHO“

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Kmečko-delauska gospodarska zadruga

v Dobravljah na Gorškem

ima v kletih zadržani: kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vaseh

veliko množino izbornega vipavskega vina.

Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobiva se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah.

O Rihenberku

ob državni železnici se je otvorila restavracija s prenočišči

„Governo“

krasna lega v bližini kolodvora.

Točilo se bode najboljša domača bela in črna vina.

Pilzensko pivo

„Prazdroj“.

Dobra domača kuhinja.

Se toplo priporoča gg. izletnikom in letoviščarjem.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Rimske toplice v Trziču (Monfalcone) Primorsko.

Stalna temperatura 38—40°. Učinkuje proti revmatizmu, protinu, bolečinam v bedrih, živčnim boleznim itd.

— Zdravljenje pod zdravniškim nadzorstvom. — Avtomobilni omnibus. — Cenike in pojasnila daje brezplačno ravateljstvo kneza Aleks. Thurn in Taxisa v Devinu (Primorsko).

Agro-Merkur v Ljubljani.

Gradni prostori Janez Ordinovala ulica šte. 8.

Podružnica Trst, ulica Stadion št. 3

Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga

POZOR! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. **POZOR!** Vina, štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriska, vipavska, zajamčeno pristna vina! — Sir, maslo, žita, moka, olje, itdi.

Agro-Merkur preskrbi sploh vsako blago. — Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše!

Postrežba točna!

Zahtevajte pravila, cenike, ponujajte svoje pridelke!

Proizvajanje spirituoze

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežuječih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične takoj. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnjo vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnjo brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe.

Ponudbe pod šifro „Spirituosen 83857“ na anonarno ekspedicijo M. Duker Nachf., Duna 1, L.